R G B WH GR BL Grey Scale #13 C M Y K
DANES-PICTA.COM
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Inches Centimetres
Colour Chart #13
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
DANES-PICTA.COM

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

Łącz. 60
1929
KOMPANJA TELEGRAFICZNA
8 DYWIZJI PIECHOTY LEG.

REGULAMIN
SŁUŻBY RUCHU RADJOTELEGRAFICZNEGO

WOJSK. INSTYTUT NAUK WOJSK.

WARSZAWA 1929

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

Łącz. 60
1929

KOMPANJA TELEGRAFICZNA
8 DYWIZJI PIECHOTY LEG.

REGULAMIN
SŁUŻBY RUCHU RADJOTELEGRAFICZNEGO

WOJSK. INSTYTUT NAUK WOJSK. WOJSKOWEJ

WARSZAWA 1929

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

Łącz. 60
1929

KOMPANJA TELEGRAFICZNA 3 D. P. LEG.
Zał. Nr. 1.
Do pisma Nr. 4.B.S.
z dnia 30 lipca 1929 r.

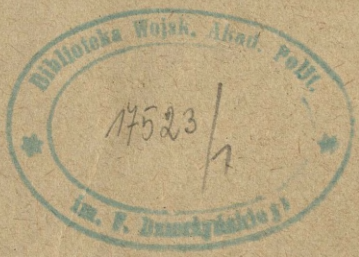
REGULAMIN
SŁUŻBY RUCHU RADJOTELEGRAFICZNEGO

KOMPANJA TELEGRAFICZNA
3 DYWIZJI PIECHOTY LEG.

WARSZAWA 1929

355.6 R ; 355.3 (358) 6

Zatwierdzone do użytku służbowego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych pismem B. Og.-Org. L. dz. 4993/Wyszk. z dn. 10.VII 1928 r.

Nr 4457/29. Druk. M. S. Wojsk.

SPIS RZECZY.

ROZDZIAŁ A.

Przepisy zasadnicze służby ruchu.

1. Określenie pojęć używanych w służbie ruchu.

Str.

1. Korespondencja telegraficzna 1
2. Służba ruchu 2
3. Telegram 1
4. Nadawca 1
5. Odbiorca 1
6. Odbiorca 1
7. Stacja nadawcza i odbiorcza 1
8. Stacja pośrednicząca 2
9. Oddawanie i przyjmowanie telegramów 2
10. Nadawanie 2
11. Odbieranie 2
12. Pośredniczenie 2
13. Doręczanie 2
14. Przejmowanie 2

2. Ogólne zasady służby ruchu.

15. Tajemnica służbowa 2
16. Wywoływanie i sprawdzanie łączności 3
17. Telegramy nieszyfrowane 4

ROZDZIAŁ B.

Korespondencja telegraficzna.

1. *Rodzaj i kolejność telegramów.*

Str.

18. Rodzaje i kategorje telegramów 4
19. Telegramy alarmowe 4
20. Nadawanie telegramów jednej kategorji 5
21. Kolejność nadawania telegramów różnych kategoryj 5

2. *Redagowanie telegramów służbowych.*

22. Styl telegramów 5
23. Sposób pisania telegramów 6

3. *Forma telegramu.*

24. Części telegramu 6
25. Nagłówek 7
26. Stwierdzanie telegramów podpisem 7

4. *Szyfry, kody służbowe i skróty telegraficzne.*

27. Szyfry 7
28. Kod służbowy 8
29. Skróty telegraficzne 8

5. *Sygnały stacyj.*

30. Sygnały stacyj 8
31. Rodzaje sygnałów 8
32. Sygnały stacyj wojskowych 8

6. *Przydział długości fal.*

33. Przydział fal 8

7. *Regulowanie czasu na froncie i podawanie czasu urzędowego.*

34. Nadawanie i odbiór czasu 9
35. Regulowanie zegara 9
36. Telefoniczne przekazywanie czasu 9

8. Obliczanie ilości grup szyfrowych (wyrazów) w telegramach.

Str
37. Obliczanie grup (wyrazów) 10
38. Wpisywanie ilości grup do nagłówka 10

ROZDZIAŁ C.

Postępowanie z telegramami na stacjach.

1. Postępowanie z telegramami przyjmowanemi.

39. Przyjmowanie telegramów na stacji 11
40. Czynności telegrafisty 12
41. Czynności kierownika stacji 12
42. Telegramy służbowe 13

2. Postępowanie z telegramami odebranemi.

43. Czynności telegrafisty 13
44. Czynności kierownika stacji 14
45. Telegramy służbowe 14

3. Postępowanie z telegramami przechodniemi.

46. Czynności telegrafisty 15
47. Czynności kierownika stacji 15

4. Postępowanie z radjotelegramami niedoręczalnemi.

48. Radjotelegramy niedoręczalne 15

5. Postępowanie z radjotelegramami niozrozumiałemi.

49. Czynności na stacji odbiorczej 15
50. Czynności na stacji nadawczej 16

6. Postępowanie z telegramami wycofanemi.

51. Wycofywanie telegramów 16

7. Postępowanie z aktami załatwionemi.

S

52. Przechowywanie akt 16
53. Odsyłanie akt 16

ROZDZIAŁ D.

Prowadzenie dzienników, druków i wykazów na stacjach.

1. Postanowienia ogólne.

54. Sposób prowadzenia akt 17

2. Dziennik stacyjny.

55. Prowadzenie dziennika stacyjnego 18

3. Dziennik korespondencyjny.

56. Prowadzenie dziennika korespondencyjnego 18

4. Blankiet telegramu i nalepka.

57. Blankiet telegramu 19
58. Nalepka 21

5. Szkic lub wykaz łączności telegraficznej.

59. Szkic (wykaz) łączności 21

ROZDZIAŁ E.

Ruch telegraficzny.

1. Ogólne przepisy przesyłania telegramów.

60. Ogólne przepisy przesyłania telegramów 21

2. Wywoływanie, nadawanie i odbieranie radjotelegramów.

61. Wywoływanie 23
62. Odpowiedź na wywoływanie 24

Str.
63. Sposób nadawania telegramów 25
64. Nadawanie telegramów 26
65. Odbieranie telegramów 27

3. Poprawki, przerwy i pośredniczenie.

66. Omyłki w nadawaniu 27
67. Poprawki i powtarzanie 28
68. Sprawdzanie ilości grup (wyrazów) 30
69. Przerwy w korespondencji 31
70. Niezapowiadana przerwa w korespondencji 32
71. Pośredniczenie 32

4. Sprawdzanie, potwierdzenie, zakończenie korespondencji.

72. Nadawanie potwierdzenia i zakończenie korespondencji . . 33

5. Telegramy okólnikowe.

73. Telegramy okólnikowe 34
74. Nadawanie telegramów okólnikowych 35
75. Odbieranie telegramów okólnikowych 35

ZAŁĄCZNIKI.

Załącz. Nr 1. Znaki Morse'a.
„ Nr 2. Znakowanie techniczne.
„ Nr 3. Wzór dziennika stacyjnego radjotelegraficznego.
„ Nr 4. „ „ korespondencyjnego radjotelegraficznego.
„ Nr 5. Wzór blankietu radjotelegramu.
„ Nr 6. „ nalepki.
„ Nr 7. Wzór sposobu radjotelegraficznego nadawania czasu.

ROZDZIAŁ A.

Przepisy zasadnicze służby ruchu.

1. Określenie pojęc używanych w służbie ruchu.

Zastosowane w regulaminie niniejszym terminy: stacja, telegraficzna, telegram, telegrafista, oznaczają: radjostacja, radjotelegraficzna, radjotelegram, radjotelegrafista.

Korespondencja telegraficzna jest to wymiana wiadomości przy pomocy stacyj. — 1. Korespondencja telegraficzna.

Służbą ruchu nazywamy wykonywanie czynności, związanych z wymianą korespondencji. — 2. Służba ruchu.

Telegram (fonogram) jest to wiadomość, przekazywana przez stacje i ujęta w przepisaną formę. — 3. Telegram.

Wiadomości, przekazywane zapomocą skrótów telegraficznych, nie są telegramami.

Nadawca jest to osoba podpisana w telegramie i odpowiedzialna za jego treść. — 4. Nadawca.

Odbiorca jest to osoba, do której telegram został adresowany. — 5. Odbiorca.

Oddawca jest to osoba, oddająca lub doręczająca telegram. — 6. Oddawca.

Stacja nadawcza jest to stacja, przyjmująca od nadawcy telegram celem nadania go.

Stacja odbiorcza jest to stacja odbierająca od stacji nadawczej lub pośredniczącej telegram celem doręczenia go odbiorcy. — 7. Stacje: nadawcza i odbiorcza.

8. Stacja pośrednicząca. Stacja pośrednicząca jest to stacja, która pośredniczy w przesyłaniu telegramu między stacją nadawczą, a odbiorczą.

9. Oddawanie i przyjmowanie telegramów. Oddawanie telegramu oznacza czynność, polegającą na doręczeniu stacji danego telegramu, celem nadania go.

Przyjmowanie telegramu oznacza czynność, polegającą na otrzymaniu za potwierdzeniem od nadawcy telegramu do nadania.

10. Nadawanie. Nadawanie — oznacza czynność, polegającą na przesyłaniu telegramu przez stację nadawczą lub pośredniczącą do stacji odbiorczej.

11. Odbieranie. Odbieranie — oznacza czynność, polegającą na odbiorze i zapisywaniu telegramu, nadawanego przez stację nadawczą lub stację pośredniczącą.

12 Pośredniczenie. Pośredniczenie — oznacza czynność, polegającą na przekazywaniu telegramu z jednej stacji do drugiej przy pomocy trzeciej stacji.

13. Doręczenie. Doręczanie — jest to czynność, polegająca na oddaniu telegramu do rąk odbiorcy i otrzymaniu od niego potwierdzenia.

14. Przejmowanie. Przejmowanie — jest to czynność, polegająca na podsłuchiwaniu i zapisywaniu korespondencji innych stacyj.

2. *Ogólne zasady ruchu.*

15. Tajemnica służbowa. Wszystkie osoby, obsługujące i posługujące się urządzeniami telegraficznemi, mają ściśle przestrzegać tajemnicy służbowej.

W tym celu należy przestrzegać następujących zasad:

a) poza nagłówkiem nie wolno nadać ani jednego słowa niezaszyfrowanego szyfrem,

kodem służbowym, względnie skrótami telegraficznemi (wyjątki są przewidziane w pkt. 17.);

b) do tekstu słownego zaszyfrowanych lub odszyfrowanych telegramów należy stosować takie same środki zabezpieczenia, jakie są przewidziane w stosunku do szyfrów;

c) odszyfrowanego tekstu słownego telegramów służbowych nie wolno przesyłać dalej w mowie otwartej drogą drutową (telegraficznie lub telefonicznie);

d) kody służbowe, tabele przydziału fal, tabele sygnałów oraz skróty telegraficzne powinny być przechowywane stosownie do właściwych instrukcyj;

e) papiery (bruljony) zużyte przy zaszyfrowaniu względnie odszyfrowaniu telegramów, nieaktualne szkice lub wykazy łączności telegraficznej, zwrócone przez dyżurnego telegrafistę wyciągi z tabel sygnałów wywoławczych, mają być niszczone niezwłocznie przez spalenie.

16. Wywoływania i sprawdzanie łączności.

Wywoływanie próbne stacyj oraz sprawdzanie łączności są wzbronione ze względu na obcy wywiad.

17. Telegramy nieszyfrowane.

Wielka Kwatera Główna oraz dowódcy frontów i armij mogą wysyłać wszelkiego rodzaju telegramy państwowe niezaszyfrowane zarówno w języku polskim, jak i obcym. Telegramy takie

muszą być stwierdzone podpisem przez Naczelnego Wodza lub dowódcę frontu, lub też dowódcę armji, względnie ich szefów sztabu i zaopatrzone przez nich w napis na blankiecie telegramu: „*nadać w otwartym języku*" lub inny napis podobny.

ROZDZIAŁ B.

Korespondencja telegraficzna.

1. Rodzaj i kolejność telegramów.

Wszystkie telegramy dzielą się na dwa rodzaje:

a) telegramy państwowe,

b) telegramy służbowe.

18. Rodzaje i kategorje telegramów.

Telegramy państwowe oznacza się literą „S". Telegramy takie otrzymuje stacja od swego dowództwa.

Telegramy służbowe oznacza się literą „A". Telegramy takie nadawać mogą wszyscy szefowie (oficerowie) łączności, dowódcy oddziałów łączności i kierownicy stacyj.

Telegramy państwowe dzielą się na trzy kategorje:

a) zwykłe (skrót „S"),

b) pilne (skrót „SD"),

c) alarmowe (skrót „LG").

Telegramy służbowe są tylko jednej kategorji (skrót „A").

9 Telegramy alarmowe.

Telegramy, dotyczące wszelkich alarmów (skrót „LG"), są najpilniejsze.

Dla nadania telegramu alarmowego należy przerwać wszelką inną korespondencję.

20. Nadawanie telegramów jednej kategorji.

Telegramy jednej kategorji nadaje się w porządku otrzymania ich. Jeżeli dwie stacje mają po kilka telegramów do wzajemnego przesłania sobie — mogą nadawać je naprzemian. Nadawanie naprzemian należy stosować tylko do telegramów jednakowego rodzaju (oddzielnie każda kategorja).

21. Kolejność nadawania telegramów różnych kategoryj.

Jeżeli stacja ma w tym samym czasie kilka telegramów różnych kategoryj do przesłania, należy nadawać je w następującej kolejności:

a) telegramy alarmowe (skrót „LG");

b) pilne telegramy państwowe (skrót „SD") w porządku otrzymania ich;;

c) telegramy państwowe (skrót „S") w porządku ich otrzymania;

d) telegramy służbowe (skrót „A").

Ponadto przy regulowaniu kolejności telegramów tego samego rodzaju należy przyjąć, że telegramy pośredniczone mają pierwszeństwo przed równorzędnemi telegramami bezpośrednio nadawanemi.

Dla nadania telegramu pilnego (kategorja „SD") należy przerwać nadawanie innych telegramów, o ile nie są one telegramami alarmowemi lub pilnemi.

2. *Redagowanie telegramów służbowych.*

22. Styl telegramów.

Treść każdego telegramu służbowego powinna być ujęta w zdania krótkie i łatwe do zrozumienia, przyczem należy opuszczać wyrazy, zbędne dla rozumienia istoty danej wiadomości.

W treści telegramu wolno używać tylko urzędowo przyjętych skrótów.

23. Sposób pisania telegramu.

Telegram należy wypisywać zasadniczo na przepisowym blankiecie atramentem lub ołówkiem nie rozmazującym się, tak wyraźnie, aby przy jego nadawaniu nie mogły powstać żadne wątpliwości lub pomyłki.

W razie braku przepisowego blankietu wypisuje się telegram na czystym papierze, lecz tylko na jednej stronie.

Jeżeli treść telegramu przeznaczonego do nadania nie mieści się na jednym blankiecie — należy dalszy ciąg tego telegramu pisać na następnym blankiecie. W tym wypadku należy blankiety te ponumerować kolejnemi liczbami rzymskiemi, poczynając od jedynki i stawiając te liczby w przewidzianych rubrykach środkowej części blankietów.

3. Forma telegramu.

24. Części telegramu.

Każdy telegram szyfrowany, przeznaczony do nadania, składa się z:

a) nagłówka,

b) szyfrogramu.

Telegram w mowie otwartej (patrz pkt. 17.) składa się z:

a) nagłówka,

b) adresu,

c) treści,

d) podpisu.

Nagłówek zawiera w kolejnym porządku: 25. Nagłówek.

a) rodzaj względnie i kategorję telegramu (patrz pkt. 18.), podane skrótami telegraficznemi;

b) ilość grup względnie wyrazów (patrz pkt. 37.);

c) datę przyjęcia telegramu do nadania, wyrażoną liczbą czterocyfrową, której dwie pierwsze cyfry oznaczają dzień, a dwie drugie miesiąc. Dni i miesiące jednocyfrowe uzupełnia się zerami, stawianemi przed właściwą cyfrą (np. 5. IX. wyrazi się: 0509),

d) czas przyjęcia telegramu do nadania wyrażony liczbą czterocyfrową według czasu 24-godzinowego, przyczem dwie pierwsze cyfry oznaczają godziny, a dwie drugie — minuty (np. telegram przyjęty o godz. 09 min. 07 oznacza się 0907).

Nagłówek służy wyłącznie do kontroli służby ruchu i jest wypełniany przez obsługę stacyjną.

Ilość grup i czas przyjęcia telegramu do nadania, umieszczone w nagłówku, służą jednocześnie jako znak rozpoznawczy tego telegramu.

Telegramy państwowe muszą być zaopatrzone w podpis osoby, upoważnionej do wysyłania telegramów. 26. Stwierdzanie telegramów podpisem.

4. *Szyfry, kody i skróty telegraficzne.*

Szyfry są wyłącznie w posiadaniu dowódców i sztabów. 27. Szyfry.

28. Kod służbowy. Do zaszyfrowania telegramów służbowych, redagowanych przez kierowników stacyj, względnie przez szefów (oficerów) łączności, służy kod służbowy, będący w posiadaniu kierowników stacyj.

29. Skróty telegraficzne. Do wymiany krótkich wiadomości, dotyczących służby ruchu, służą skróty telegraficzne, znajdujące się stale u dyżurnych telegrafistów.

5. *Sygnały stacyj.*

30. Sygnały stacyj. Każda stacja w korespondencji telegraficznej nosi jako nazwę grupę liter lub cyfr, lub połączenie obu grup.

Jest to t. zw. sygnał stacji.

31. Rodzaje sygnałów. Rozróżniamy sygnały zmienne, t. j. zmieniane okresowo, codziennie lub nawet kilka razy w ciągu dnia oraz sygnały stałe, używane przez stacje stale bez zmiany.

Te ostatnie, o ile odpowiadają wymogom postanowień konwencji międzynarodowej telegraficznej i jeśli są zarejestrowane w międzynarodowem biurze, noszą nazwę sygnałów międzynarodowych.

32. Sygnały stacyj wojskowych. Stacje wojskowe używają w korespondencji między sobą tak w czasie pokoju jak i podczas wojny wyłącznie sygnałów zmiennych, w korespondencji zaś niewojskowej ze stacjami krajowemi i zagranicznemi — sygnałów stałych.

Sygnały obu rodzajów przydziela M. S. Wojsk., względnie W. Kw. Główna.

6. *Przydział długości fal.*

33. Przydział fal. Każda stacja koresponduje na fali określonej długości. Przydział fal i zmianę ich reguluje w cza-

sie pokoju M. S. Wojsk. podczas wojny zaś — W. Kw. Główna.

7. *Regulowanie czasu na froncie i podawanie czasu urzędowego.*

34. Nadawanie i odbiór czasu.

Stałe stacje, wyznaczone przez M. S. Wojsk., wzgl. W. Kw. Główną, nadają codziennie na określonej długości fali w godzinach zgóry określonych czas urzędowy dla użytku dowództw na froncie i w kraju (patrz zał. Nr 7).

Każda radjostacja wojskowa w kraju, czy też na froncie jest obowiązana odbierać codziennie czas urzędowy i przekazać go szefowi (oficerowi) łączności, względnie—wyznaczonemu oficerowi.

35. Regulowanie zegara.

Regulowanie zegara stacyjnego odbywa się na podstawie zanotowanej różnicy po ukończonym odbiorze sygnału czasu. Regulowanie zegara równocześnie z odbieraniem sygnału czasu jest niedozwolone.

36. Telefoniczne przekazywanie czasu.

Przekazywanie czasu urzędowego telefonicznie odbywa się w ten sposób, że telefonista woła stację, której chce przesłać czas urzędowy na jedną do dwóch minut przed oznaczoną przez szefa (oficera) łączności godziną i mówi: „Podaję czas urzędowy; gdy powiem „stop" będzie godzina.....".

Po tej zapowiedzi telefonista na stacji odbiorczej (patrząc na zegar) ma zwrócić baczną uwagę na zapowiedziany sygnał, zaś telefonista na stacji nadawczej ma dokładnie w chwili, kiedy wskazówki zegara przechodzą przez podziałkę zapowiedzianej godziny — oznajmić to stacji odbiorczej krótkiem słowem „stop".

Telefonista odbierający czas urzędowy, ma w tej samej chwili zanotować różnicę między czasem podanym i czasem, wskazywanym przez zegar stacyjny.

8. *Obliczanie ilości grup szyfrowych (wyrazów) w telegramach.*

37. Obliczanie grup (wyrazów).

Przy wszystkich telegramach nadawanych lub odbieranych przez stacje wojskowe stosuje się obliczanie ilości grup szyfrowych, względnie ilości wyrazów (adresu, tekstu, podpisu).

Obliczanie ilości grup lub wyrazów stosuje się tylko do grup szyfrowych, wchodzących w skład nadawanego szyfrogramu, względnie do ilości wyrazów, wchodzących w skład adresu, treści i podpisu telegramu i odbywa się na zasadach następujących:

Za jedną grupę lub wyraz uważa się:

a) każdą grupę szyfrową,

b) każdy wyraz oddzielnie stojący,

c) każdy znak pisarski,

d) znaki liczbowe rzymskie w adresie, w treście i w podpisie liczy się za 2 wyrazy i nadaje się jak np.: (XXII nadaje się — rom 22).

38. Wpisywanie ilości grup do nagłówka.

Ilość grup szyfrowych (lub wyrazów), zawartych w danym telegramie, wpisuje się do odpowiedniej rubryki nagłówka, przyczem nie oblicza się ilości wyrazów, grup i cyfr, zawartych w nagłówku telegramu.

ROZDZIAŁ C.

Postępowanie z telegramami na stacjach.

1. *Postępowanie z telegramami przyjmowanemi.*

39. Przyjmowanie telegramów na stacji.

Wszystkie telegramy, przeznaczone do nadania, przyjmuje kierownik stacji, względnie jego zastępca, który powinien dokładnie przeczytać i zbadać, czy telegram odpowiada przepisom niniejszego regulaminu.

W razie niejasności, powinien żądać wyjaśnień od nadawcy.

Telegramy niezaszyfrowane zwraca się bezwzględnie nadawcy. Wyjątek stanowią telegramy niezaszyfrowane, przewidziane w pkt. 17., oraz telegramy służbowe od szefów (oficerów) łączności, które kierownik stacji obowiązany jest zaszyfrować posiadanym kodem służbowym.

Bezwzględnie nie wolno jednak, z powodu nieistotnych formalistycznych braków, opóźniać nadawania telegramu.

Gdy przyjmujący przekonał się, że telegram odpowiada wymaganym przepisom:

a) wypełnia rubrykę w środkowej części dolnego odcinka blankietu;

b) potwierdza przyjęcie telegramu przez oddanie doręczycielowi telegramu dolnego odcinka, oddartego od tego blankietu;

c) wpisuje do blankietu telegramu nagłówek oraz ewentualne zlecenia dla telegrafisty w rubryce „uwagi służbowe";

d) wpisuje telegram do dziennika stacyjnego i oddaje telegram telegrafiście, celem nadania go.

O ile telegram nie został napisany na przewidzianym blankiecie, przyjmujący nakleja tekst telegramu na czysty blankiet, poczem postępuje jak powyżej.

40. Czynności telegrafisty.

Dyżurny telegrafista, w razie jakichkolwiek wątpliwości co do tego telegramu, prosi kierownika stacji, lub jego zastępcę o wyjaśnienie ich, poczem nadaje telegram. Po nadaniu telegramu i otrzymaniu potwierdzenia od stacji odbiorczej dyżurny telegrafista wypełnia wszystkie rubryki w części „nadano".

Jeżeli w nadawaniu telegramu z jakichkolwiek bądź przyczyn zajdzie opóźnienie, przewyższające 30 minut, zaznacza to telegrafista w rubryce „uwagi służbowe" np.: „Opóźnienie 40 minut z powodu . . . . . ". Uwagi tej jednak telegrafista nie nadaje.

Po załatwieniu korespondencji dyżurny telegrafista zwraca blankiet telegramu kierownikowi stacji.

41. Czynności kierownika stacji.

Kierownik stacji na podstawie blankietu telegramu, zwróconego mu przez dyżurnego telegrafistę, wypełnia brakujące rubryki w dzienniku stacyjnym.

Blankiety telegramów nadanych zwraca kierownik stacji nadawczej swemu dowództwu następnego dnia po nadaniu telegramu, nie wcześniej jednak, niż po upływie 24 godzin od chwili otrzymania potwierdzenia.

Jeżeli kierownik stacji uważa, że w następstwie nagromadzenia dużej ilości telegramów, lub czasowego uszkodzenia aparatów, jakiś telegram

dojdzie szybciej do rąk odbiorcy przy pomocy innego środka łączności, jest jego obowiązkiem zawiadomić o tem nadawcę. Dotyczy to zwłaszcza telegramów alarmowych i pilnych.

42. Telegramy służbowe.

Telegramy służbowe zaszyfrowuje kierownik stacji kodem służbowym, stosując się ściśle do podanej w nim instrukcji.

Jeżeli dany telegram służbowy był przysłany przez szefa (oficera) łączności — kierownik stacji, po wypełnieniu blankietu telegramu zwraca mu tekst słowny tego telegramu, załączając jako kwit wypełniony dolny odcinek blankietu. Jeżeli zaś dany telegram był własny — kierownik stacji po wypełnieniu blankietu nuszczy treść słowną tego telegramu.

2. *Postępowanie z telegramami odebranemi.*

43. Czynności telegrafisty.

Przy odbieraniu telegramow telegrafista wpisuje do dziennika korespondencyjnego tylko nagłówek odbieranego telegramu, a także rozmowy skrótami telegraficznemi, dotyczące poprawek i potwierdzenia, oraz same poprawki. Całkowity zaś tekst szyfrowy telegramu i powtórzenia notuje bezpośrednio na blankiecie telegraficznym, poniżej grubej linji poziomej, zawierającej wyraz „szyfrogram".

O ile odbieramy szyfrogram nie mieści się na jednym blankiecie, telegrafista notuje dalszy jego ciąg na następnym.

Po odebraniu telegramu i potwierdzeniu go telegrafista:

a) wypełnia w części „odebrano" blankietu wszystkie odpowiednie rubryki, przyczem

w rubryce „ze st. Nr", stawia numer stacji nadawczej (nie pośredniczącej);

b) przepisuje z dziennika korespondencyjnego na blankiet — nagłówek oraz wpisuje swoje ewentualne uwagi w rubryce „uwagi służbowe";

c) oddaje odebrany telegram kierownikowi stacji.

44. Czynności kierownika stacji.

Kierownik stacji lub jego zastępca po otrzymaniu odebranego telegramu, postępuje w sposób następujący:

a) sprawdza czy dane, dotyczące służby ruchu są prawidłowo wypełnione na blankiecie;

b) wypełnia odpowiednie rubryki w dzienniku stacyjnym;

c) wypełnia odpowiednie rubryki w odcinku, umieszczonym w dolnej części blankietu, składa blankiet w sposób przepisowy, zakleja go, wypełnia odpowiednią rubrykę na odwrotnej stronie dolnego odcinka blankietu i odsyła telegram adresatowi.

Jeżeli odebrany telegram nie może z jakichkolwiek powodów być doręczony natychmiast po nadejściu, należy zaznaczyć powód na blankiecie telegramu w rubryce: „uwagi służbowe".

Tak samo podaje się wzmiankę o niepewnem odebraniu telegramu z powodu zaburzeń atmosferycznych, przeszkód ze strony innych stacyj oraz przeszkód natury technicznej.

45. Telegramy służbowe.

Telegramy służbowe odszyfrowuje kierownik stacji.

3. *Postępowanie z telegramami przechodniemi.*

46. Czynności telegrafisty.

Po odebraniu na stacji pośredniczącej telegramu przechodniego — dyżurny telegrafista wypełnia powyżej nagłówka część „odebrany", poczem, po zmianie sygnałów na blankiecie, nadaje dalej telegram.

W razie jakichkolwiek wątpliwości co do możności względnie sposobów pośredniczenia — telegrafista zwraca się do kierownika stacji.

Telegrafista, który uskutecznił dalsze nadanie wymienionego telegramu, wypełnia w blankiecie część „nadano" i oddaje go kierownikowi stacji.

47. Czynności kierownika stacji.

Kierownik stacji zapisuje ten telegram do dziennika stacyjnego jako odebrany i nadany, poczem odsyła go niezwłocznie swemu dowództwu, zaznaczając w rubryce „uwagi służbowe", że jest to telegram przechodni ze stacji Nr . . . do stacji Nr. . . .

4. *Postępowanie z telegramami niedoręczalnemi.*

48 Telegramy niedoręczalne.

O przewidywanej niedoręczalności, względnie o opóźnieniu w doręczeniu telegramu, stacja odbiorcza powiadamia skrótami telegraficznemi stację nadawczą.

5. *Postępowanie z telegramami niezrozumiałemi.*

49. Czynności na stacji odbiorczej.

W wypadkach, kiedy odbiorca zawiadamia kierownika stacji o niemożności odszyfrowania pewnego telegramu lub jego części, kierownik stacji odbiorczej żąda natychmiast skrótami telegraficznemi powtórzenia przez stację nadawczą całości lub części danego telegramu.

50. Czynności na stacji nadawczej.

Telegrafista stacji nadawczej melduje natychmiast kierownikowi swej stacji o otrzymaniu takiej wiadomości i niezwłocznie nadaje żądane poprawki.

Kierownik zaś stacji nadawczej zawiadamia niezwłocznie nadawcę omawianego telegramu o żądanych poprawkach.

6. *Postępowanie z telegramami wycofanemi.*

51. Wycofywanie telegramów.

Dowództwo, wysyłające telegram, może go wycofać, może też wstrzymać jego nadawanie.

Wysyłający obowiązany jest w każdym poszczególnym wypadku dać na piśmie tego rodzaju żądanie.

7. *Postępowanie z aktami załatwionemi.*

52. Przechowywanie akt.

Wszystkie akta załatwione (fonogramy, odszyfrowane telegramy służbowe, kwity, wypełnione dzienniki oraz inne akta stacyjne) zbiera kierownik stacji, układa je według dat i rodzajów i przechowuje pod zamknięciem.

53. Odsyłanie akt.

Uporządkowane w ten sposób akta przechowuje kierownik stacji przez przeciąg następnego miesiąca kalendarzowego, odsyła je w pierwszym dniu następnego zkolei miesiąca przełożonemu szefowi (oficerowi) łączności, który przesyła je dalej do szefa łączności Wielkiej Kwatery Głównej dla przechowania w archiwum. W ten sposób wszystkie telegramy, druki, dzienniki i t. p. wypełnione np. w ciągu miesiąca września zostaną przesłane dalej 1 listopada tego samego roku.

Wysłane akta powinny być zaopatrzone w wykaz zawartości i dobrze opakowane, przyczem okładka powinna mieć napis:

a) dowództwo formacji (oddział łączności),

b) nazwa stacji,

c) rodzaj zawartości,

d) ilość (z uwzględnieniem ilości telegramów, kwitów, dzienników i t. p.),

e) rok, miesiąc i dzień (za jaki czas od — do —).

Potwierdzenie wysłanych akt oraz odpis wykazu zawartości zatrzymuje kierownik stacji u siebie jako dowód.

ROZDZIAŁ D.

Prowadzenie dzienników, druków i wykazów na stacjach.

1. Postanowienia ogólne.

54. Sposób prowadzenia akt.

Wszystkie dzienniki, druki i wykazy, stanowiące razem akta stacyjne, muszą być prowadzone starannie i czysto, oraz mają być stale uzupełniane, stosownie do zachodzących zmian.

Wymazywanie, wycieranie i t. p. lub wydzieranie kartek z dzienników i innych druków stacyjnych jest surowo wzbronione.

Wszelkie poprawki lub skreślenia w aktach stacyjnych należy tak uskuteczniać, aby zarówno poprawkę jak i tekst pierwotny można było łatwo odczytać.

2. *Dziennik stacyjny.*

55. Prowadzenie dziennika stacyjnego.

Dziennik stacyjny (patrz zał. Nr 3) służy do ewidencji wszystkich telegramów nadanych, odebranych i przechodnich. Dziennik stacyjny prowadzi kierownik stacji lub jego zastępca.

Na stacjach o dużym ruchu można prowadzić równolegle dwa dzienniki: oddzielnie dla telegramów odebranych, oddzielnie — dla nadanych.

Dziennik stacyjny prowadzą wszystkie stacje przy dowództwach wyższych jednostek do dowództwa pułku włącznie.

3. *Dziennik korespondencyjny.*

56. Prowadzenie dziennika korespondencyjnego.

Dziennik korespondencyjny (patrz zał. Nr 4.) odtwarza całokształt pracy stacji.

Przy końcu każdej notatki wpisuje się czas odbioru lub nadania; za czas ten uważa się chwilę ukończenia odbioru lub nadawania.

Do dziennika korespondencyjnego zapisuje telegrafista wszystko nadane i odebrane, dotyczące załatwianej korespondencji, prócz treści telegramów.

Dla większej przejrzystości podkreśla się w dzienniku nagłówki telegramów nadanych — czerwonym ołówkiem, odebranych zaś—niebieskim.

Poza tem w dzienniku korespondencyjnym zapisuje się wszystkie uwagi co do służby ruchu, a zatem:

a) uruchomienie i zwinięcie stacji, ewentualnie otwarcie i zamknięcie korespondencji;

b) przemarsze i każdorazowe miejsce postoju stacji;

c) obejmowanie i oddawanie służby przez dyżurnych telegrafistów;

d) stan aparatów w chwili obejmowania służby;

e) przerwy w ruchu.

Datę wpisuje się na każdej stronie dziennika u góry.

Kierownik stacji, jego zastępca względnie starszy telegrafista powinni codziennie sprawdzać dziennik i wpisywać ewentualne uwagi, dotyczące prowadzenia go.

Dziennik korespondencyjny może być w razie potrzeby prowadzony naprzemian w dwu zeszytach, z których jeden znajduje się u dyżurnego telegrafisty, drugi — dla sprawdzenia — u kierownika, jego zastępcy, względnie starszego telegrafisty. W tym wypadku zaznacza się w dzienniku: „ciąg dalszy w dzienniku I. (lub II.)".

4. *Blankiet telegramu i nalepka.*

57. Blankiet telegramu.

Do redagowania wszelkich telegramów, przeznaczonych do nadania drogą telegraficzną, służy specjalny blankiet telegramu (patrz zał. Nr 5). Wysyłający wypełnia na blankiecie rubryki, otoczone grubą obwódką, przyczem szyfrogram wypisuje bezpośrednio poniżej grubej linji na blankiecie. Celem ułatwienia pisania odręcznie szyfrogramu — blankiety telegramów mają odpowiednie kratki, przeznaczone do umieszczenia w nich po jednej grupie szyfrowej. O ile tele-

gram nie mieści się na blankiecie, należy dalszy ciąg telegramu pisać na następnym blankiecie, przyczem blankiety te należy poznaczyć liczbami kolejnemi, poczynając od jedynki i stawiając te liczby w odpowiedniej rubryce środkowej części blankietu, a nie na odcinkach. Pisanie na odwrotnej stronie blankietu jest wzbronione.

Blankiet telegramu ma odcinek u dołu. Odcinek ten służy jako dowód doręczenia telegramu, odrywa się go od blankietu i zwraca oddawcy danego telegramu.

Blankiet telegramu, przeznaczonego do odesłania (względnie kilka blankietów ułożonych razem) powinien być przed wręczeniem go oddawcy złożony w następujący sposób:

a) składa się blankiet tak, aby górny brzeg blankietu zrównał się z linją oddzielającą dolny odcinek od blankietu i załamuje się linję zgięcia;

b) rozprostowuje się blankiet, poczem składa się go tak, aby górny brzeg blankietu dochodził do załamanej poprzednio jak pod a) linji i załamuje się linję zgięcia;

c) składa się blankiet w kierunku ku dołowi tak, aby dolny brzeg złożonego blankietu zrównał się z linją oddzielającą dolny odcinek od blankietu i załamuje się linję zgięcia;

d) składa się boczne strony blankietu do siebie wzdłuż linij pionowych obramowujących rubrykę „potwierdzenie odbiorcy" w dolnym odcinku blankietu i załamuje się linje zgięć;

e) prawy bok złożonego w ten sposób blankietu zakłada się za lewy bok tegoż blankietu i miejsce styku zakleja się nalepką.

Na odwrotnej stronie odcinka, złożonego w ten sposób blankietu, wypisuje się nazwę stacji, względnie adres jej (dla telegramów przeznaczonych do nadania), lub też nazwę dowództwa przeznaczenia (dla telegramów odebranych), poczem oddaje się go do doręczenia.

Odcinki telegramów doręczonych przechowuje dowódca stacji w aktach jako dowody.

Nalepka (patrz zał. Nr 6) służy do zamykania blankietów telegramów przed doręczeniem ich odbiorcy i ma na celu uniemożliwienie niepowołanym odczytania treści telegramu. 58. Nalepka.

5. *Szkic lub wykaz łączności telegraficznej.*

Na zasadzie danych, otrzymanych od swego szefa (oficera) łączności, kierownik stacji sporządza szkic lub wykaz łączności telegraficznej, posługując się oznaczeniami jak w zał. 2. 59. Szkic (wykaz) łączności.

Szkic (wykaz) ten utrzymuje kierownik stacji w ciągłej aktualności.

ROZDZIAŁ E.

Ruch telegraficzny.

1. *Ogólne przepisy przesyłania telegramów.*

Celem szybkiego i sprawnego nawiązania łączności, jak również dla uchronienia się przed obcym wywiadem należy bezwzględnie i ściśle stosować się do przepisów zawartych w tym rozdziale. 60. Ogólne przepisy przesyłania telegramów.

a) telegram musi być przez telegrafistę nadany tak, jak został napisany na blankiecie. Czynienie jakichkolwiek zmian lub poprawek przez telegrafistę jest niedozwolone. W razie powstania pewnych wątpliwości telegrafista zwraca się każdorazowo o wyjaśnienie do kierownika stacji względnie do jego zastępcy;

b) korespondencja powinna trwać jak najkrócej; w tym celu należy nadawać ściśle według przepisów niniejszego regulaminu, wyraźnie i szybko, nie szybciej jednak niż telegrafista drugiej stacji może odbierać, a to dlatego, by uniknąć omyłek i poprawek, które przedłużają czas korespondencji;

c) w sprawach tyczących się nawiązania łączności i przesyłania telegramów, oraz zmian w ruchu danej stacji (jak np. przerwy z powodu zwinięcia, uszkodzenia, burzy i t. p.) zarządza kierownik stacji lub jego zastępca porozumiewanie się zapomocą skrótów telegraficznych, starając się przekazywać tego rodzaju wiadomości bezpośrednio po załatwieniu korespondencji;

d) jeżeli podczas nadawania lub odbierania telegramu stacja otrzyma do nadania pilny telegram, powinna dokończyć korespondencji i, dopiero po otrzymaniu względnie nadaniu potwierdzenia, przystąpić niezwłocznie do nadawania pilnego telegramu;

e) jeżeli stacja ma pilny telegram do nadania do jednej ze stacyj korespondujących

w danej chwili — powinna ona uważać, aż nadawanie telegramu będzie zakończone i, bezpośrednio po usłyszeniu potwierdzenia, zawołać odnośną stację;

f) wszelkie sygnały i skróty telegraficzne muszą być, przed ich nadaniem, wpisane do dziennika korespondencyjnego.

2. *Wywoływanie, nadawanie i odbieranie telegramów.*

61. Wywoływanie.

Telegrafista, otrzymawszy telegram do nadania, względnie mając do nadania jakąkolwiek wiadomość natury służbowej do innej stacji — wywołuje ją.

Przed wywoływaniem należy:

a) przekonać się czy dana stacja jest wolna;

b) nastroić nadajnik własnej stacji przez nadanie jednej długiej kreski. Sprawdzenie nastrojenia odbywa się przez kilkakrotne nadanie litery „v". Nastrojenie powinno odbywać się jak najkrócej.

Wywołanie odbywa się w ten sposób, że telegrafista nadaje:

a) 3 razy sygnał stacji wołanej,

b) raz literę „z",

c) 3 razy sygnał stacji własnej,

d) raz znak równania,

e) raz odpowiednie skróty telegraficzne, okre
ślające kategorję telegramu (np. pilny,
państwowy) oraz ewentualne uwagi służ
bowe dotyczące ruchu,

f) raz znak równania,

g) raz literę „k", oznaczającą wezwanie do
zgłoszenia się.

Np. stacja Nr. 1 o sygnale „br" wywołuj
stację Nr. 2 o sygnale „1g" i ma do niej piln
telegram państwowy:

1g 1g 1g z br br br = skróty telegraficzne
oznaczające pilny telegram państwowy = k

Jeżeli w przeciągu trzech minut wołana stacj
nie zgłosi się — należy powtórzyć (nie późnie
niż po 3 minutach) wołanie w tym samym po
rządku. Po trzykrotnem daremnem wołaniu na
daje się za czwartym razem telegram, nie czeka
jąc na odpowiedź, w tem przypuszczeniu, ż
stacja chwilowo odpowiedzieć nie może, jednak
może bez przeszkody odebrać telegram (np
uszkodzenie aparatury nadawczej). W takim ra
zie stacja wołana potwierdza odbiór o ile jest t
tylko możliwe telegraficznie lub telefonicznie
(drogą drutową). O dokonanem nadaniu tele
gramu do stacji, która się nie zgłosiła — zawia
damia się nadawcę telegramu.

62. Odpowiedź na wywoływanie.

Usłyszawszy swój sygnał stacja wołana odpo
wiada w porządku następującym:

a) trzykrotnie sygnał stacji wywołującej ją

b) raz znak równania,

c) ewentualne swoje uwagi skrótami telegra
ficznemi, oddzielonemi od siebie zna
kiem równania,

d) raz znak równania,

e) raz literę „k".

Np. zgoda stacji Nr 2 o sygnale „1 g", na odebranie telegramu od stacji Nr. 1 o sygnale „br": br br br = k

Od czasu usłyszenia litery „k" do dania odpowiedzi należy zawsze czekać ½ minuty, aby stacji wywołującej dać czas do przejścia z nadawania na obiór, zanotowania w dzienniku stacyjnym i t. p. oraz, by stacjom, mającym telegramy pilne, dać możność do zapowiadania ich. Podanie przez stację wołaną odpowiedzi, zawartej w punktach a, b, d, e jest już samo przez się zgodą na odebranie tego telegramu. O ile zachodzą jakieś przyczyny, uniemożliwiające odebranie telegramu, wówczas jako punkt „c" podaje się odpowiedni skrót telegraficzny.

63. Sposób nadawania telegramów.

Przy nadawaniu oddziela się od siebie:

a). podwójną literą „i" — poszczególne grupy nagłówka z wyjątkiem skrótów telegraficznych, oznaczających rodzaj i kategorję telegramu;

b) znakiem równania — sygnały od nagłówka, skróty telegraficzne między sobą oraz od poprzedzającej je i następującej po nich treści;

c) literą „r" — poszczególne grupy szyfru cyfrowego;

d) kropką (.. .. ..) — poszczególne grupy szyfru literowego.

Znaków wymienionych w pkt. 63., nie wpisuj się na blankiet telegramu.

64. Nadawanie telegramów.

Usłyszawszy odpowiedź na wywoływanie, sta cja wywołująca nadaje po upływie ½ minuty:

a) trzy razy sygnał stacji własnej,

b) raz znak równania,

c) ewentualne uwagi służbowe skrótami tele graficznemi,

d) raz znak równania,

e) raz nagłówek telegramu,

f) raz znak równania,

g) treść telegramu,

h) raz znak równania,

i) raz literę „k".

Jeżeli po treści telegramu telegrafista ma jesz cze coś do nadania, wówczas po punkcie „g" (treść telegramu) następować będzie:

h) raz znak równania,

i) następny radjotelegram względnie ewen tualne skróty telegraficzne,

j) raz znak równania,

k) raz litera „k".

Np. nadawanie pilnego telegramu państwowe go o 125 grupach, przyjętego do nadania dn 20.VI. o godz. 11. min. 56:

br br br = ewent. uwagi służbowe skrótam telegraficznemi = skróty telegraficzne, oznacza

jące pilny telegram państwowy = 125 i i 2006 i i 1156 = treść telegramu = k

Nadawanie zaś tegoż telegramu, oraz bezpośrednio po nim następnego telegramu służbowego o 6 grupach, przyjętego do nadania dn. 20.VI. o godz. 11. min. 58:

br br br = ewent. uwagi służbowe skrótami telegraficznemi = skróty telegraficzne, oznaczające pilny telegram państwowy = 125 i i 2006 i i 1156 = treść telegramu = skróty telegraficzne, oznaczające telegram służbowy = 6 i i 2006 i i 1158 = treść telegramu = k

65. Odbieranie telegramów.

Telegrafista stacji odbiorczej wpisuje odbierane stopniowo znaki w następujący sposób:

a) do dziennika korespondencyjnego — skróty telegraficzne i nagłówek,

b) do blankietu — szyfrogram.

Wszelkie rozmowy skrótami telegraficznemi, dotyczące poprawek względnie powtórzeń lub uzupełnień odbieranego telegramu wpisuje się wraz z treścią poprawek i uzupełnień do dziennika korespondencyjnego i, na podstawie ich, przeprowadza się poprawki w odebranym tekście.

3. *Poprawki, przerwy i pośredniczenie.*

66. Omyłki w nadawaniu.

Jeżeli telegrafista pomyli się przy nadawaniu, wtedy daje znak omyłki, a mianowicie szereg (około 9) kropek, poczem powtarza ostatnią dobrze nadaną grupę lub wyraz i nadaje dalej.

Telegrafista odbierający przekreśla wówczas błędną cyfrę lub grupę i wpisuje treść poprawioną.

67. Poprawki i powtarzanie.

Jeżeli przy porównaniu odebranego telegramu znajdują się luki lub błędy w odebranych grupach, wówczas stacja odbiorcza zamiast pokwitowania musi żądać od stacji nadawczej poprawki danej grupy, albo powtórzenia części telegramu lub całej jego treści.

Np. żądanie stacji Nr 2 o sygnale „1g" od stacji Nr. 1 o sygnale „br":

a) powtórzenie nagłówka:
br br br = ? 3215 r 3987 = k (są to dwie pierwsze grupy treści szyfrogramu);

b) powtórzenia początkowych grup treści telegramu aż do grup „7641" 6782":
br br br = ? 7641 r 6782 = k
W tym wypadku stacja nadawcza Nr 1 powtarza treść telegramu wraz z nagłówkiem aż do grupy „6782" włącznie,

c) powtórzenie brakujących lub błędnie odebranych grup po sobie następujących w treści telegramu między grupami dobrze odebranemi „3872" „8329" i „4761 „5237"
br br br = 3872 r 8329? 4761 r 5237=k

d) powtórzenia brakujących lub błędnie odebranych grup końcowych telegramu, poczynając od ostatnich dobrze odebranych grup „3281" i „1234":
br br br = 3281 r 1234 ? = k

W razie konieczności poprawienia w jednym telegramie błędów lub braków, podanych w poz. b, c, d — należy łączyć ze sobą poszczególne żądania, oddzielając je od siebie znakiem równania:

br br br = ? 7641 r 6782 = 3872 r 8329 ? 4761 r 5237 = 3281 r 1234?=k

Stacja nadawcza uskutecznia poprawki w ten sposób, że wraz z powtarzanemi grupami nadaje też podane jej grupy prawidłowe, między któremi zachodzi zniekształcenie. O ile jednocześnie uskutecznia się poprawki w kilku miejscach telegramu, to każdą z nich należy oddzielić od następnych znakiem równania. Np. odpowiedź stacji Nr 1 o sygnale „br" na żądanie poprawek ze strony stacji Nr 2 o sygnale „lg", przytoczone w poz. d), będzie następująca:

br br br = powtarza nagłówek oraz początkowe grupy telegramu, kończąc grupami 7641 r 6782 = 3872 r 8329 r brakujące grupy kończąc grupami: 4761 r 5237 = 3281 r 1234 r brakujące grupy aż do końca telegramu = k

W razie żądania powtórzenia całego telegramu należy posługiwać się skrótami telegraficznemi.

Tak samo należy używać skrótów telegraficznych dla żądania powtórzeń pojedyńczych grup (wyrazów) w tekście telegramu.

Np. żądanie powtórzenia przez stację Nr 1. o sygnale „br" całego telegramu:

br br br = skrót telegraficzny, oznaczający żądanie powtórzenia całego telegramu = k

Np. żądanie powtórzenia przez stację Nr 1. o sygnale „br" grup 17-ej, 28-ej i 35-ej:

br br br = skrót telegraficzny, oznaczający żądanie powtórzenia grupy n-ej=17 r 28 r 35=k

O ile żądanie powtórzenia całości lub poszczególnych części telegramu następuje nie bezpośrednio po odebraniu go — należy zawsze przy żądaniu poprawek podawać czas (względnie i datę) przyjęcia do nadania tego telegramu. Liczby te

mają być umieszczone bezpośrednio po sygnałach i oddzielone od nich znakiem równania.

Np. żądanie powtórzenia początkowych grup treści telegramu, przyjętego do nadania dn. 20.VI o godz. 11 min. 56, aż do grup „7641" „6782": br br br = 2006 i i 1156 = ? 7641 r 6782 = k

68 Sprawdzanie ilości grup (wyrazów).

Jeżeli podana w nagłówku ilość grup lub wyrazów nie zgadza się z ilością odebraną — daje się 3 razy sygnał stacji nadawczej i liczbę grup (wyrazów) z nagłówka z podwójnym wykrzyknikiem: br br br = 126!! = k

Na to telegrafista, który nadał telegram, sprawdza w nim ilość grup (wyrazów) i, o ile istotna ilość nie zgadza się u niego z ilością odebraną w nagłówku przez stację odbiorczą, poprawia nadany poprzednio nagłówek przez dwukrotne powtórzenie liczby, oznaczającej rzeczywistą ilość grup (wyrazów).

Np. ilość grup w nagłówku była pierwotnie mylnie nadana, względnie omyłkowo odebrana: br br br = 124 i i 124 = k

O ile zaś rzeczywista ilość grup (wyrazów) zgadza się u niego z ilością, odebraną w nagłówku przez stację odbiorczą — powtarza pierwszą cyfrę względnie literę każdej grupy (wyrazu).

Np.: a) ilość grup prawidłowa:

br br br = skrót telegraficzny, oznaczający, że ilość grup jest prawidłowa = 5 r 7 r 8 r 2 r 6 r... ...3 r 8 r 7 = k

b) ilość wyrazów prawidłowa:

br br br = skrót telegraficzny, oznaczający, że ilość wyrazów jest prawidłowa = m.p.w.d.w.. p. w. j. = k

Podczas powtarzania pierwszych cyfr względ-
ie liter wszystkich grup (wyrazów) telegramu
acja odbiorcza zapisuje sobie miejsca opuszczo-
ych poprzednio grup i po zakończonem powta-
aniu, żąda, w sposób podany w pkt. 67, popra-
ek od stacji nadawczej.

Po odebraniu i wpisaniu poprawki do dzienni-
a korespondencyjnego telegrafista nadaje po-
wierdzenie jak w pkt. 72, poczem wpisuje popra-
ione grupy względnie uzupełnienia w odpowied-
ich miejscach odebranego telegramu.

69. Przerwy w korespondencji.

W razie konieczności przerwania na krótki
zas (do 5 minut) nadawania telegramu daje się
nak „as", zapowiadający przerwę. Stacja od-
iorcza nie odpowiada na ten znak, lecz czeka na
j samej fali na dalszy ciąg telegramu.

Jeżeli przerwa będzie przypuszczalnie dłuższą,
iż 5 minut — daje się skrót telegraficzny, ozna-
zający przerwę, oraz skrót telegraficzny, ozna-
zający dokładną godzinę powrotu do korespon-
encji.

Np. stacja Nr 1 o sygnale „br" zawiadamia
ację Nr 2 o sygnale „1 g" o przerwie dłuższej
d 5 minut:

br br br = skrót telegraficzny, oznaczający
rzerwę = skrót telegraficzny podający dokład-
y czas wznowienia korespondencji = k

Terminu dalszego nadawania należy ściśle
rzestrzegać, ewentualnie punktualnie zawiada-
niać o przedłużeniu przerwy.

Stacja odbiorcza uważa korespondencję nara-
e za skończoną i odpowiada znakiem „sk",
zględnie przedstawia swoje propozycje co do
zasu wznowienia korespondencji.

Np. stacja Nr. 2 o sygnale „1g" odpowiada na przerwę zapowiedzianą przez stację o sygnale „br", nie przedstawiając jej swoich propozycyj w następujący sposób: br br br = sk

70. Niezapowiadana przerwa w nadawaniu.

Jeżeli stacja nadawcza przerwała nadawanie telegramu nie uprzedzając o przerwie, należy słuchać w dalszym ciągu, czy nie rozpocznie ona dalszego nadawania. O ile przerwa trwać będzie dłużej niż 5 minut — stacja odbiorcza uważa korespondencję narazie za skończoną.

Jeżeli dotyczy to telegramu kategorji „pilnych" — należy po 5 minutach oczekiwania na dalszy ciąg korespondencji zameldować o tem swemu szefowi (oficerowi) łączności.

71. Pośredniczenie.

Jeżeli stacja ma do nadania telegram do stacji, z którą bezpośrednio nie może się połączyć wówczas nadaje go takiej stacji, która z ową stacją może osiągnąć połączenie, przyczem przy wywoływaniu, przed oznaczeniem rodzaju i kategorji telegramu, podaje skrótem telegraficznym „przyjmijcie telegram dla stacji Nr....", poczem następuje podany też skrótem telegraficznym numer stacji, do której telegram jest przeznaczony.

Np. stacja Nr 1 o sygnale „br" wywołuje stację Nr 2. o sygnale „1g" dla nadania jej telegramu przechodniego do stacji Nr 3:

1g 1g 1g z br br br = skróty telegraficzne oznaczające: przyjmijcie telegram dla stacji Nr 3 rodzaj i kategorja telegramu = k

Wywoływanie stacji przeznaczenia przez stację pośredniczącą odbywa się w ten sam sposób, jak w pkt. 61. z tą tylko różnicą, że przy tem wywoływaniu, przed oznaczeniem rodzaju i kategorji telegramu, podaje się skrótem telegraficznym „przyjmijcie telegram ze stacji Nr...", poczem na

stępuje podany też skrótem telegraficznym numer stacji, z której pochodzi dany telegram.

Np. stacja Nr 2 o sygnale „lg" wywołuje stację Nr. 3 o sygnale „sn" dla nadania jej telegramu przechodniego, pochodzącego ze stacji Nr 1:

sn sn sn z 1g 1g 1g = skróty telegraficzne, oznaczające: przyjmijcie telegram ze stacji Nr 1, rodzaj i kategorja telegramu = k

Nadawanie i odbieranie telegramu przechodniego odbywa się w taki sam sposób jak nadawanie i odbieranie telegramu zwykłego.

Telegramy przechodnie potwierdza stacji nadawczej stacja pośrednicząca, zaś pośredniczącej — stacja, dla której telegram był przeznaczony, względnie następne stacja pośrednicząca. O niemożności przekazania dalej danego telegramu — stacja pośrednicząca zawiadamia skrótami telegraficznemi stację nadawczą, poczem melduje dowódcy jednostki, którą obsługuje, o niemożności przekazania dalej telegramu przechodniego i doręcza mu ten telegram.

4. *Sprawdzanie, potwierdzenie i zakończenie korespondencji.*

72. Nadawanie potwierdzenia i zakończenie korespondencji.

Telegrafista, po odebraniu telegramu i przekonaniu się, że ilość grup względnie wyrazów zgadza się z ilością podaną w nagłówku i upewnieniu się, że telegram nie ma żadnych braków, nadaje nie później niż po 3 minutach potwierdzenie w następującym porządku:

a) 3 razy sygnał radjostacji nadawczej,

b) raz znak równania,

c) raz grupy liczbowe, oznaczające ilość grup oraz godzinę i minutę przyjęcia telegramu (z nagłówka tego telegramu), oddzielone od siebie podwójną literą „i",

d) raz znak równania,

i, jeżeli sam nie ma nic do nadania, kończy znakiem „sk". W przeciwnym razie zapowiada swój telegram skrótem telegraficznym, nadaje go i kończy znakiem „k". Np. nadanie potwierdzenia telegramu o 125 grupach, przyjętego do nadania dn. 20.VI. o godz. 11.56, oraz nadanie bezpośrednio swego telegramu służbowego:

br br br = 125 i i 1156 = skróty telegraficzne, oznaczające zapowiedź nadania telegramu służbowego = nagłówek = szyfrogram = k

Jednocześnie potwierdzenie kilku telegramów odbywa się w ten sam sposób, jak jednego telegramu, z tą tylko różnicą, że potwierdzenia poszczególnych telegramów (pozycja c) oddziela się od siebie znakiem równania.

Po nadaniu potwierdzenia stacja odbiorcza uważa w ciągu ½ minuty na stację nadawczą, która może w tym czasie zażądać ewentualnych wyjaśnień, względnie zapowiedzieć następny telegram.

Za nadany należy uważać tylko taki telegram, na który stacja nadawcza otrzymała potwierdzenie. Za czas nadania radjotelegramu należy uważać czas odebrania potwierdzenia.

5. *Telegramy okólnikowe.*

73. **Telegramy okólnikowe.** Telegramem okólnikowym nazywamy telegram, przeznaczony do dwu lub więcej stacyj

i nadawany doń równocześnie przez stację nadawczą.

74. Nadawanie telegramów okólnikowych.

Telegrafista, otrzymawszy do nadania telegram okólnikowy, nadaje go bez wywoływania w sposób, przewidziany w pkt. 64, podając przed sygnałami własnemi — sygnał ogólnikowy.

75. Odbieranie telegramów okólnikowych.

Odnośnie do telegramów okólnikowych nie żąda się poprawek i powtórzeń, ani też nie potwierdza się ich.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik Nr 1.

ZNAKI MORSE'A

używane w służbie ruchu telefonicznego, telegraficznego, sygnalizacyjnego i rtelg.

I. Litery.

Znak Morse'a	Alfabet polski	Alfabet francuski	Alfabet niemiecki	Alfabet rosyjski		
				druk	pismo	wymawia się
·—	a	a	a	а	*а*	a
·—·—	ą	—	ä	я	*я*	ja
·—·—·—	—	à, â	—	—	—	—
—···	b	b	b	б	*б*	b
—·—·	c	c	c	ц	*ц*	c
—·—··	ć	ç	—	—	—	—
————	ch	ch	ch	ш	*ш*	sz
—··	d	d	d	д	*g*	d
·	e	e	e	е	*е*	je
··—··	ę	é, è, ê	—	ѣ	*ѣ*	jat'
··—·	f	f	f	ф	*ф*	f
——·	g	g	g	г	*г*	g
····	h	h	h	х	*х*	ch
··	i	i	i	и, і	*и, і*	i
·———	j	j	j	й	*й*	ij
—·—	k	k	k	к	*к*	k

I. Litery.

Znak Morse'a	Alfabet polski	Alfabet francuski	Alfabet niemiecki	Alfabet rosyjski		
				druk	pismo	wymawia się
·—··	l	l	l	л	*л*	ł
·—·—·—	ł	—	—			—
——	m	m	m	м	*м*	m
—·	n	n	n	н	*н*	n
——·——	ń	—	—			—
———	o	o	o	о	*о*	o
———·	ó	—	ö	ч	*ч*	cz
·——·	p	p	p	п	*п*	p
——·—	q	q	q	щ	*щ*	szcz
·—·	r	r	r	р	*р*	r
···	s	s	s	с	*с*	s
···—···	ś	—	—			—
—	t	t	t	т	*т*	t
··—	u	u	u	у	*у*	u
··——	—	—	ü	ю	*ю*	ju
···—	v	v	v	ж	*ж*	ż
·——	w	w	w	в	*в*	w
—··—	x	x	x	ъ, ь	*ъ, ь*	—
—·——	y	y	y	ы	*ы*	y
——··	z	z	z	з	*з*	z
——··—	ż	—	—			—
——··—·	ź	—	—			—

II. Cyfry.

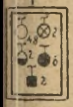
a) cyfry zwyczajne		*b) cyfry skrócone*		
.————	1	.—	1	
..———	2	..—	2	
...——	3	...—	3	
....—	4	....—	4	
.....	5	.....	5	
—....	6	—....	6	
——...	7	—...	7	
———..	8	—..	8	
————.	9	—.	9	
—————	0	—	0	

III. Znaki pisarskie.

Kropka	.	·· ·· ··
Przecinek	,	·—·—·—
Średnik	:	—·—·—·
Dwukropek	:	———···
Znak zapytania	?	··——··
Wykrzyknik	!	——·—·—
Apostrof	’	·————·
Myślnik	—	—····—
Kreska ułamkowa	/	—··—·
Cudzysłów	„ ”	·—··—·
Nawias	( )	—·——·—
Podkreślenie	___	··——·—
Znak równania	=	—···—
Znak dodawania (krzyżyk)	+	·—·—·

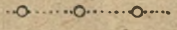
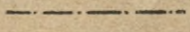
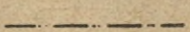
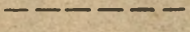
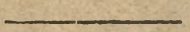
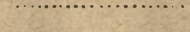
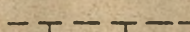
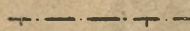
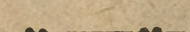
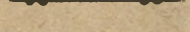
Załącznik Nr 2.

ZNAKOWANIA TECHNICZNE

Znak	Znaczenie.
	Centrala telefoniczna (stacja centralna).
	Centrala telefoniczna i telegraf. (stacja centralna).
	Stacja telefoniczna brzęczykowa (aparat).
	Stacja telefoniczna induktorowa (aparat).
	Stacja telegraficzna stukawkowa (aparat).
	Stacja telegraficzna morzowska (aparat).
	Stacja telegraficzna juzowska (aparat).
	Stacja telegrafji ziemnej.
	Stacja telefoniczna podsłuchowa.

Znak	Znaczenie.
	Stacja telefoniczna kontrolna.
	Stacja telefoniczno-telegraficzna kontrolna.
	Centralna stacjradjograficzna.
	Stała stacja radjotelegraficzna.
	Stacja radjotelegraficzna korespondencyjna.
	Stacja radjotelegraficzna odbiorcza.
	Stacja radjotelegraficzna kierunkowa.
	Stacja radjotelegraficzna samochodowa.
	Stacja radjotelegraficzna pociągu pancernego.

Znak	Znaczenie.
	Stacja radjotelegraficzna na czołgu.
	Stacja radjotelegr. na płatowcu (nadawcza).
	Stacja radjotelegr. na płatowcu (korespond.)
	Stacja sygnalizacji świetlnej.
	Stacja sygnalizacji ręcznej.
	Stacja sygnalizacji dźwiękowej.
	Stała stacja gołębi pocztowych.
	Ruchoma stacja gołębi pocztowych.
	Kierunek lotu gołębi pocztowych.
	Kolarz.
	Motocyklista.

Znak	Znaczenie.
	Stacja psów meldunkowych.
	Posterunek psów meldunkowych.
	Składnica meldunkowa.
	Linja sztafet rozstawnych.
	Linja telefoniczna polowa, jednoprzewod
	Linja telefoniczna polowa, dwuprzewodow
	Linja telefoniczna stała, jednoprzewodow
	Linja telefoniczna stała, dwuprzewodow
	Linja telefoniczna stała, w budowie.
	Linja telegraficzna polowa.
	Linja telegraficzna stała.
	Linja telegraficzna stała w budowie.
	Linja telefoniczna stała, kolejowa.
	Linja telegraficzna stała, kolejowa.
	Linja kablowa podziemna (kolor czerwony
	Linja kablowa rzeczna (kolor niebieski).
	Linja kablowa naziemna (kolor czerwony

Załącznik Nr 3.

WZÓR DZIENNIKA STACYJNEGO RADJOTELEGRAFICZNEGO

Liczba porządkowa telegramów		NAGŁÓWEK				Czas nadania	Czas odbioru	Nazwisko radjotelegrafisty	UWAGI
nadanych	odebranych	rodzaj	ilość grup	data	godz.				

Załącznikr N 4.

WZÓR DZIENNIKA KORESPONDENCYJNEGO RADJOTELEGRAFICZNEGO

Czas nadania	Czas odbioru	T R E Ś Ć

Załącznik Nr 5.

Wzór blankietu radjotelegramu.

Osoba szyfrująca radjotelegram wypełnia tylko rubryki otoczone grubą obwódką.

ODEBRANO	Radjotelegram nadać do Radjostacji Nr	NADANO
ze st. Nr		do st. Nr .....
dnia, miesiąca ...../.....		dnia, miesiąca ...../.....
o godz. ..... min.		o godz. ..... min. .....
wprost		wprost .....
za pośrednictwem	.....	za pośrednictwem .....
odebrał:		nadał: .....

Uwagi służbowe:

Nagłówek · rodzaj ..... ilość grup ..... dzień i mies. ..... godz. i min. .....

Szyfrogram ..

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64
65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88
89	90	91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	kartka		Koniec radjotelegramu	

RADJOTELEGRAM	POTWIERDZENIE ODBIORCY:	Oddano do doręczenia
na ..... kartkach	doręczono dnia	dnia .....
L. dz.	o godz. ..... min.	o godz ..... min. .....
z	.....	.....
.....	(podpis)	(podpis)

Załącznik Nr 6.

WZÓR NALEPKI

SPOSOB NADAWANIA CZASU.

Stacje odbierające.

Na 5 minut przed czasem, który ma być nadany, stacji odbierające czas nastrajają odbiorniki swoje na długość fali stacji nadającej czas. Jeśli w tej chwili korespondują, przerywają korespondencję znakiem „as".

Stacja nadająca czas.

Na 3 minuty przed czasem nadaje na fali zgóry określonej — 3 razy:

a) sygnał własny,
b) raz znak równania,
c) 3 razy literę „G",
d) 2 razy godzinę w formie grupy 4-ro cyfrowej,
e) 3 długie kreski,

całość (od a. do e.) nadaje z takiem wyliczeniem, by zakończenie ostatniej kreski (ad e) wypadło w tej chwili, gdy wskazówki zegara wskazują punktualnie godzinę (ad d.).

Przykład nadania czasu.

Stacja o sygnale „ab" nadaje czas — godz. 1200 „ab ab ab = g g g 1200 1200 — — — "

Uwagi końcowe.

Stacje odbierające czas nie odzywają się zupełnie, a natychmiast po uregulowaniu zegara stacyjnego przystępują do ewent. dalszej korespondencji.

Biblioteka Wojsk. Akad. Polit.
im. F. Engelsa

17523/1